

УДК 633.15:631.5:631.67 (477.72)

ВОЖЕГОВА Р. А.¹, ДРОБИТ О. С.¹, ШЕБАНІН В. С.², ДРОБИТЬКО А. В.²

¹Інститут зрошуваного землеробства НААН, 73483, сел. Наддніпрянське, Херсонська область, e-mail: izz.ua@ukr.net
e-mail: Kolpakovalesya80@gmail.com, тел. +38(0552)361196

²Миколаївський національний аграрний університет, 54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9
e-mail: rector@mnau.edu.ua, тел. +38(0512)409131

ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ІНТЕНСИВНОГО ТИПУ

У процесі виробництва зерна значне місце належить кукурудзі, яка є однією з основних зернових культур як в Україні, так і у всьому світі. Її використовують у харчовій, індустріальній, тваринницькій і медичній галузях. Популярність кукурудзи забезпечує відразу кілька факторів – зміна клімату, попит на світовому ринку, висока рентабельність. Інтенсифікація технології вирощування цієї культури дозволяє отримати високі врожаї і, відповідно, прибуток. Найважливішим чинником сучасної технології вирощування й отримання високих врожаїв кукурудзи є використання для сівби високоякісного гібридного насіння, що дозволяє підвищити продуктивність зрошуваного гектара на 50–80%.

Поряд з підвищенням продуктивності важливим є покращення якості зерна. В зв'язку з цим вивчали врожайність і якість зерна гібридів кукурудзи різних груп стиглості залежно від строків сівби та густоти стояння рослин в умовах зрошення Південного Степу України.

Випробування проводили на дослідному полі Інституту зрошуваного землеробства НААН у межах Інгuleцького зрошуваного масиву. Ґрунт дослідної ділянки – темно-каштановий середньосуглинковий на тлі глибокого залягання ґрунтових вод.

У трифакторному досліді вивчали: фактор А (строк сівби) – II декада квітня, III декада квітня, I декада травня; фактор В (гібрид): ранньостиглий ‘Тендра’ – ФАО 190, середньоранній ‘Скадовський’ – ФАО 290, середньостиглий ‘Каховський’ – ФАО 380, Фактор С (густота стояння рослин) – 70, 80, 90 тис. шт./га.

Установлено, що на основні показники якості зерна кукурудзи впливали всі фактори досліді. Найбільший вміст білка, за результатами про-

веденого біохімічного аналізу зерна, встановлено у гібриду ‘Тендра’ – 9,21–9,39%, дещо нижчий у гібриду ‘Каховський’ – 8,73–8,79%. Найменшим цей показник виявився у гібриду ‘Скадовський’ і становив 8,12–8,27%. Тобто, найкращим за кормовими якостями можна вважати гібрид ‘Тендра’. За вмістом крохмалю найкращим виявився гібрид ‘Каховський’, його вміст у зерні склав 71,06–71,16%, що характеризує його як найкращу сировину для виробництва біоетанолу. Максимальний вміст жиру 3,79–3,94% встановлено в зерні гібриду ‘Скадовський’ за другого строку сівби.

Згідно з результатами проведених досліджень можна стверджувати, що максимальних показників урожайності зерна можна досягти за сівби у III декаді квітня ранньостиглого гібриду ‘Тендра’ з густотою стояння 90 тис. шт. рослин/га, середньораннього гібриду ‘Скадовський’ – 90 тис. шт. рослин/га, середньостиглого гібриду ‘Каховський’ – 70 тис. шт. рослин/га.

Визначено, що гібрид ‘Каховський’ висівають у відносно ранній строк для отримання сухого зерна, а гібриди ‘Тендра’ та ‘Скадовський’ – у відносно пізній строк для отримання органічної продукції без застосування гербіцидів.

Найбільше впливав на якісні показники зерна гібридний склад, інші фактори досліді незначною мірою вплинули на вміст в зерні білка, крохмалю та жиру. За біохімічними показниками на корм краще використовувати гібрид ‘Тендра’, а для технічної промисловості серед досліджуваних гібридів найбільш цінним може виявитися ‘Каховський’.

Ключові слова: кукурудза, гібрид, строк сівби, густота стояння рослин, урожайність, якісні показники.